

1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 A) Comment on the role of the Editor in Newspaper Making. [15]

OR

B) Write a detail note on the Principles of editing. [15]

Q.2 A) Describe the process of editing for correctness and clarity. [15]

OR

B) Comment on the roles of Language and style in editing process. [15]

Q.3 A) Write an essay on Feature writing. [15]

OR

B) Write a detail note on the types of Feature writing. [15]

Q.4 A) Write a short feature on 'Youth and Education'. [15]

OR

B) Edit the following news Report. [15]

'Work on Mumbai-Ahmedabad bullet train to start by 2018'

Mumbai: Work on the Mumbai-Ahmedabad high-speed rail corridor project was start by late 2017 or early 2018 and will be completed in five year. this is what railway board chairman A K Mittal said at the Make In india Week on Sunday evening.

The Mumba Ahmedabad high speed corridor project is one of the ambitious project promised by Chief Minister Narendra Modi's government and is on the priority list. Addressing an press conference after the first joint meeting, Mittal said that Japan International Cooperation Agency will fund 81% of the project cost of Rs 98,000 crore as a soft loan with a 50-year term, a moratorium of 15 years with an interest rate of 0.1%.

mittal say that the railways wanted an underground station for this project at BKC, which the state government had cited in the past, that they would like to give the land for a proposed finance centre at BKC rather than the station. He said that even though the state government decides to build a finance centre at BKC, the station for the bullet train could still be built there.

Q.5 Write a short notes on Any Two. [15]

- a) Role Of Sub-Editors
- b) Editing on Computer
- c) Essentials of Feature writing
- d) Design of Newspaper.

प्रश्न १ अ)	वर्तमानपत्र तयारीत संपादकाच्या भूमिकेवर टिप्पणी करा .	१५
	किंवा	
ब)	संपादकिय मुलभुत तत्वांवर सविस्तर टिप लिहा .	१५
प्रश्न २ अ)	योग्यता आणि स्पष्टता संपादनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा .	१५
	किंवा	
ब)	संपादन प्रक्रियेतील भाषा आणि शैली यांच्या भूमिकेवर टिप्पणी करा .	१५
प्रश्न ३ अ)	वृत्तलेख लिखाणावर निबंध लिहा .	१५
	किंवा	
ब)	वृत्तलेख लिखाण प्रकारांवर सविस्तर टिप लिहा .	१५
प्रश्न ४ अ)	खालील विषयावर अग्रलेख लिहा .	१५
	“युवक आणि शिक्षण”	
	किंवा	
ब)	खालील बातमीचे संपादन करा .	१५

‘भाषेच्या वापराबाबत मराठी प्रसारमाध्यमे अनाग्रही’

मराठी भाषे इंग्रजी शब्दांची होणारी अनावश्यक लुडबूड मराठीच्या पडझडीसाठी जबाबदार असून प्रसारमाध्यमेही ही बाब गांभीर्याने घेत नसल्याची खंत ‘लोकसत्ता’चे संपादक गिरीश कुबेर यांनी व्यक्त केली. काळाघोडा महोत्सवात ‘पॉप्युलर प्रकाशन संस्थे’तर्फे आयोजित ‘साहित्य आणि प्रसारमाध्यमे’ या परिसंवादात ते बोलत होते. दूरदर्शनचे निवृत्त निर्माते रविराज गंधे आणि ‘झी २४ तास’चे संपादक उदय निरगुडकर यांनही सहभाग घेतला. मराठी भाषेची पडझड होत असून त्याला दृक्श्राव्य माध्यमे मोठ्या प्रमाणावर जबाबदार आहेत. वृत्तवाहिन्या इंग्रजी भाषेचा बेसुमार वापर करत असतात. यामुळे मराठी भाषेचा दर्जा खालावत आहे, याकडे कुबेर यांनी लक्ष वेधले. ‘बदलत्या काळानुसार इंग्रजी शब्दांना मराठी शब्दावली तयार करायला हवी. गेल्या काही वर्षात ‘लोकसत्ता’ने प्रयत्नपूर्वक इंग्रजी शब्दांना नवे मराठी प्रतिशब्द तयार करण्याचे काम केले आहे. ‘माध्यमस्नही, ‘धोरण लकवा’, ‘भेणबत संप्रदाय’ हे त्यापैकी काही शब्द असल्याचे कुबेर यांनी सांगितले. ‘हल्ली नवी पिढी वाचन आणि लिखाण करत नाही, हा समज निरधार आहे तरुण पिढी चांगले वाचते आणि चांगले लिखाण करण्याचा प्रयत्न करते,’ याकडे त्यांनी लक्ष वेधले.

‘मराठी प्रेक्षकांना चांगल्या साहित्यकृती दाखवल्यास ते नक्की बघतात. मात्र हल्ली व्यवस्थापकीय पदावर बसलेल्या व्यक्तींना साहित्य आणि कलाविषयक फारशी समज नसल्याने चांगल्या कार्यक्रमांची मांडणी होत नाही,’ अशी खंत रविराज गंधे यांनी व्यक्त केली. तर साहित्यार आधारीत कार्यक्रम प्रेक्षकांसाठी करण्याचा नेहमीच प्रयत्न असल्याचे निरगुडकर म्हणाले. तिन्ही मान्यवरांची मुलाखत ‘पॉप्युलर’च्या अस्मिता मोहिते यांनी घेतली.

प्रश्न ५)	टिपा लिहा . (कोणत्याही दोन)	१५
	१ . उपसंपादकांची भूमिका	
	२ . संगणकावरील संपादन	
	३ . वृत्तलेख लिखाणाचे आवश्यक घटक	
	४ . वृत्तपत्र आराखडा	